

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi Koulutusrahastosta annetun lain kumoamisesta sekä aikuiskoulutustuesta annetun lain ja työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain muuttamisesta

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi Koulutusrahastosta annetun lain kumoamisesta sekä aikuiskoulutustuesta annetun lain ja työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain muuttamisesta (HE 53/2018 vp): Asia on saapunut työelämä- ja tasa-arvovaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- hallitussihteeri Pekka Paaermaa, sosiaali- ja terveysministeriö
- toimitusjohtaja Janne Metsämäki, Työttömyysvakuutusrahasto

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- opetus- ja kulttuuriministeriö

HALLITUKSEN ESITYS

Esityksessä ehdotetaan kumottavaksi Koulutusrahastosta annettu laki sekä muutettaviksi aikuiskoulutustuesta annettua lakia ja työttömyysetuuksien rahoituksesta annettua lakia.

Esityksessä ehdotetaan, että Koulutusrahasto yhdistyisi työttömyysvakuutusrahastoon. Yhdistymisen johdosta Koulutusrahaston tehtävät siirtyisivät työttömyysvakuutusrahastolle ja rahaston nimi muutettaisiin Työllisyysrahastoksi. Työmarkkinaosapuolet ovat tehneet sosiaali- ja terveysministeriölle yksimielisen esityksen rahastojen yhdistämisestä 21. päivänä kesäkuuta 2017. Työllisyysrahastosta säädettäisiin työttömyysetuuksien rahoituksesta annetussa laissa. Esityksellä ei ole tarkoitus muuttaa rahastojen tehtävien eikä etuuksien tai rahoitusvastuiden sisältöä.

Ammattitutkintostipendiä koskevat säännökset ehdotetaan siirrettäväksi Koulutusrahastosta annetusta laista aikuiskoulutustuesta annettuun lakiin. Aikuiskoulutustuesta annetun lain nimi ehdotetaan muutettavaksi laiksi aikuiskoulutusetuuksista.

Valiokunnan mietintö TyVM 6/2018 vp

Ehdotetut lait ovat tarkoitettut tulemaan voimaan vuoden 2019 alussa.

VALIOKUNNAN YLEISPERUSTELUT

Koulutusrahaston ja Työttömyysvakuutusrahaston yhdistämisen tavoitteena on luoda vahva ja tehokas rahasto, joka huolehtii ansiosidonnaisen työttömyysturvan rahoituksesta ja aikuiskoulutusetuuksien toimeenpanosta. Uuden Työllisyysrahaston tarkoituksena on tarjota tehokasta ja entistä korkealaatuisempaa palvelua sekä henkilöasiakkaille että työnantajille, työttömyyskassoille ja muille yhteisöasiakkaille. Rahastojen yhdistämisellä tavoitellaan aiempaa parempaa kykyä vastata toimintaympäristössä tapahtuviin muutoksiin, sillä suurempi rahasto pystyy vastaamaan uusiin haasteisiin paremmin kuin kaksi pienempää rahastoa. Yhdistynyt rahasto on erillisiä rahastoja tarkoituksenmukaisempi ratkaisu lainsäädännön toimeenpanon tehokkuuden ja laadun, oikeusvarmuuden, luotettavuuden ja riskienhallinnan näkökulmista. Hallituksen esityksen perusteluista ilmenevistä syistä ja saamansa selvityksen perusteella valiokunta pitää esitystä tarpeellisena ja tarkoituksenmukaisena. Valiokunta ehdottaa kuitenkin muutamia teknisiä korjauksia lakiehdotuksiin.

VALIOKUNNAN YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

2. Laki aikuiskoulutustuesta annetun lain muuttamisesta.

6 §. Aikuiskoulutustukeen oikeuttava koulutus. Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain säädösnumeroviittaus on poistettu turhana, koska kyseisen säädöksen numero on mainittu jo lain 2 §:ssä.

3. Laki työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain muuttamisesta.

3 §. Suhdannepuskuri. Työttömyysvakuutusrahaston suhdannepuskuria on korotettu vuosiksi 2017—2019 enintään 7,0 prosenttiyksikön työttömyysastetta vastaavien menojen suuruiseksi. Tässä laissa ehdotetun pykälän on tarkoitus tulla voimaan 1.1.2020, jolloin suhdannepuskurin enimmäismäärä laskee jälleen 5,0 prosenttiyksikön työttömyysastetta vastaavien menojen suuruiseksi. Tämän vuoksi pykälään sisältyvän prosenttiyksikköluvun tulee olla 5,0.

4. Laki työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain väliaikaisesti muutetun 3 §:n muuttamisesta.

Lain nimike ja voimaantulo. Lain nimikettä muutetaan ja voimaantulosäännöstä täsmennetään, jotta ei jää epäselvyyttä siitä, että lain 3 §:n säännös suhdannepuskurin korotuksesta on voimassa aiemmin säädetyn mukaisesti vuoden 2019 loppuun saakka.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Työelämä- ja tasa-arvovaliokunnan päätösehdotus:

Valiokunnan mietintö TyVM 6/2018 vp

Eduskunta hyväksyy muuttamattomana hallituksen esitykseen HE 53/2018 vp sisältyvän 1. lakiehdotuksen.

Eduskunta hyväksyy muutettuna hallituksen esitykseen HE 53/2018 vp sisältyvät 2.—4. lakiehdotuksen. (**Valiokunnan muutosehdotukset**)

Valiokunnan muutosehdotukset

1.

Laki

Koulutusrahastosta annetun lain kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan Koulutusrahastosta annettu laki (1306/2002).

2 §

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____
kuuta 20 _____.

2.

Laki

aikuiskoulutustuesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan aikuiskoulutustuesta annetun lain (1276/2000) nimike, 2 §, 4 §:n 2 momentti, 6 §:n 1 momentin 1 kohta, 11 §:n 5 kohta, 16 §:n 1 momentti, 17 §:n 2 momentti, 21 a ja 21 b §, 22 §:n 1 momentti, 24 §, 25 §:n 1, 2 ja 5 momentti, 28 §:n 1 momentin 4 kohta ja 2 momentti, 30 ja 31 a §, sellaisina kuin niistä ovat 2 § ja 6 §:n 1 momentin 1 kohta laissa 127/2010, 4 §:n 2 momentti ja 28 §:n 2 momentti laissa 907/2008, 11 §:n 5 kohta laissa 885/2015, 17 §:n 2 momentti, 21 a, 21 b

Valiokunnan mietintö TyVM 6/2018 vp

ja 30 § laissa 1104/2016, 22 §:n 1 momentti, 24 § ja 25 §:n 2 ja 5 momentti laissa 1090/2006, 25 §:n 1 momentti laissa 673/2011 ja 31 a § laissa 1253/2006, sekä

lisätään lakiin siitä lailla 127/2010 kumotun 15 §:n tilalle uusi 15 § sekä uusi 15 a—15 c §seuraavasti:

Laki

aikuiskoulutusetuuksista

2 §

Etuudet

Etuutena myönnetään tässä laissa säädetyin edellytyksin aikuiskoulutustukea korvaukseksi opiskelun aikaisesta ansionmenetyksestä ja ammattitutkintostipendi kertakorvauksena ammatillisesta koulutuksesta annetun lain (531/2017) mukaisen ammatillisen tutkinnon suorittaneille. Lisäksi voidaan myöntää opintotukilain (65/1994) mukainen opintolainan valtioneuvoston päätös.

4 §

Toimeenpano

Aikuiskoulutustuen ja ammattitutkintostipendin myöntämisestä ja maksamisesta sekä muusta toimeenpanosta vastaa työttömyysetuuksien rahoituksesta annetussa laissa (555/1998) tarkoitettu Työllisyysrahasto. Aikuiskoulutustuen saajalle myönnettävän opintolainan valtioneuvoston päätös liittyyvät tehtävät hoitaa Kansaneläkelaitos.

6 §

Aikuiskoulutustukeen oikeuttava koulutus

Aikuiskoulutustukea voidaan myöntää päätoimisesti opiskelevalle henkilölle, joka osallistuu:

1) sellaiseen opetusministeriön toimialaan kuuluvaan ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa (531/2017), ammattikorkeakoululaissa (932/2014) tai yliopistolaissa (558/2009) tarkoitettuun koulutukseen, joka johtaa ammatilliseen perustutkintoon, ammattitutkintoon, erikoisammattitutkintoon tai yliopistoissa tai ammattikorkeakouluissa suoritettavaan tutkintoon, edellä tarkoitettujen tutkintojen osien suorittamiseen taikka on edellä sanottujen lakien mukaista lisä- ja täydennyskoulutusta;

Valiokunnan mietintö TyVM 6/2018 vp

11 §

Aikuiskoulutustuen saamisen rajoitukset

Aikuiskoulutustukea ei myönnetä sille, joka:

5) saa samaan koulutukseen Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuuksista annetun lain (566/2005) tai työeläkelakien mukaista kuntoutusrahaa taikka saa täyttä kuntoutusrahaa työtapaturma- ja ammattitautilain tai maatalousyrittäjän työtapaturma- ja ammattitautilain nojalla tai saa täyttä ansionmenetykskorvausta liikennevakuutuslain perusteella korvattavasta kuntoutuksesta annetun lain (626/1991) nojalla taikka sotilasvammalain (404/1948) kuntoutusta koskevien säännösten perusteella;

15 §

Ammattitutkintostipendin myöntämisen edellytykset

Ammattitutkintostipendi voidaan myöntää Suomessa asuvalle henkilölle, joka on suorittanut ammatillisesta koulutuksesta annetussa laissa tarkoitetun ammatillisen perustutkinnon, ammattitutkinnon tai erikoisammattitutkinnon.

Ammattitutkintostipendin myöntämisen edellytyksenä on, että henkilö ei ole täyttänyt 68 vuotta ja että hän on ollut työ- tai virkasuhteessa viisi vuotta ennen tutkinnon suorittamista.

Työssäoloaika lasketaan työntekijän eläkelain 3 §:ssä mainittujen työeläkelakien mukaista eläkettä kartuttavien ansioiden perusteella yrittäjän eläkelakia ja maatalousyrittäjän eläkelakia lukuun ottamatta. Työssäolokuukausien lukumäärä saadaan jakamalla kunkin kalenterivuoden ansiot luvulla 423. Kalenterivuosiokohmainen osamäärä pyöristetään alaspäin lähimpään kokonaislukuun, joka voi olla enintään 12. Kokonaistyöaika saadaan laskemalla eri vuosien osamäärät yhteen.

15 a §

Ulkomaantyön huomioiminen ammattitutkintostipendin myöntämisessä

Edellä 15 §:n 3 momentissa tarkoitettuun työssäoloaikaan lasketaan myös sellainen työssäoloaika, jonka henkilö on ollut vakuutettuna Euroopan unionin jäsenvaltiossa, Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa tai Sveitsissä, jos henkilö esittää työskentelystään riittävän ja luotettavan selvityksen.

15 b §

Ammattitutkintostipendin suuruus

Ammattitutkintostipendin suuruus on 400 euroa.

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella tarkistetaan 1 momentissa säädettyä määrää vähintään joka kolmas vuosi kustannustasossa tapahtunutta muutosta vastaavasti.

Valiokunnan mietintö TyVM 6/2018 vp

15 c §

Ammattitutkintostipendin hakeminen ja maksaminen

Ammattitutkintostipendiä on haettava vuoden kuluessa tutkinnon suorittamisesta. Tutkinnon suorittamispäivänä pidetään sitä päivää, jolloin hakijan tutkintotodistus on päivätty.

Ammattitutkintostipendiä koskeva hakemus on käsiteltävä ja myönnetty stipendi maksettava siihen oikeutetun ilmoittamalle Euroopan unionissa sijaitsevalle tilille ilman aiheutonta viivytystä. Jos tilille maksaminen ei ole mahdollista, tuki voidaan maksaa muullakin tavoin.

16 §

Etuuden hakeminen ja myöntäminen

Aikuiskoulutustukea ja ammattitutkintostipendiä haetaan vahvistetun kaavan mukaisella lomakkeella rahastolta. Aikuiskoulutustukea koskevaan hakemukseen on liitettävä ilmoitus koulutukseen hyväksymisestä ja selvitykset tuen myöntämisen edellytysten täyttymisestä. Ammattitutkintostipendiä koskevaan hakemukseen on liitettävä todistus ammatillisen tutkinnon suorittamisesta.

---

17 §

Etuutta koskeva päätös

Työllisyysrahaston päätös annetaan tiedoksi lähettämällä se postitse kirjeellä vastaanottajalle hänen Työllisyysrahastolle ilmoittamaansa postiosoitteeseen. Päätösasiakirjan sähköisessä tiedoksiannossa noudatetaan sähköisestä asioinnista viranomaistoiminnassa annettua lakia (13/2003).

21 a §

Kuittaaminen

Takaisin perittäväksi päätetty määrä voidaan kuitata Työllisyysrahaston myöhemmin maksamasta aikuiskoulutustuesta. Ilman tuen saajan suostumusta kuittausta ei saa suorittaa ulosottokaa-
ren (705/2007) 4 luvun 48 §:ssä säädettyä suojaosuutta suurempana.

21 b §

Aikuiskoulutustuen periminen eräissä tapauksissa

Jos henkilö on saanut aikuiskoulutustukea samalta ajalta, jolta hänelle myönnetään takautuvasti kansaneläkettä, kansaneläkelain mukaista lapsikorotusta, takuueläkettä tai eläkettä työ- tai virkasuhteen taikka yrittäjätoiminnan perusteella, luopumistukea taikka sairausvakuutuslain mu-

Valiokunnan mietintö TyVM 6/2018 vp

kaista päivärahaa, Kansaneläkelaitoksen kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain mukaista kuntoutusrahaa, työtapaturma- ja ammattitautilain tai maatalousyrittäjän työtapaturma- ja ammattitautilain mukaista päivärahaa tai tapaturmaeläkettä, Työllisyysrahasto saa periä tältä ajalta perusteettomasti maksetun aikuiskoulutustuen määrän takautuvasti suoritettavasta etuudesta.

Työllisyysrahaston on ilmoitettava eläkelaitokselle tai vakuutuslaitokselle vähintään kaksi viikkoa ennen 1 momentissa tarkoitettujen etuuden maksamista, että etuus tulee 1 momentin mukaisesti maksaa Työllisyysrahastolle.

22 §

Muutoksenhaku

Tässä laissa tarkoitettua etuutta koskevaan päätökseen ja ennakkopäätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunnalta ja sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunnan päätökseen tyytymätön vakuutusosoikeudelta. Vakuutusosoikeuden päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

---

24 §

Valituksen myöhästyminen

Jos sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunnalle tai vakuutusosoikeudelle annettava valitus on saapunut 22 §:ssä säädetyn määräajan jälkeen, asianomainen muutoksenhakuelin voi tästä huolimatta ottaa valituksen tutkittavakseen, jos myöhästyminen on ollut painavia syitä.

25 §

Päätöksen poistaminen

Jos tässä laissa tarkoitettua etuutta koskeva Työllisyysrahaston antama lainvoimainen päätös perustuu virheelliseen tai puutteelliseen selvitykseen taikka on ilmeisesti lain vastainen, sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunta voi rahaston tai asianosaisen vaatimuksesta poistaa päätöksen ja määrätä asian uudelleen käsiteltäväksi. Sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunnan on varattava asianosaisille tilaisuus tulla kuulluiksi ennen asian ratkaisemista. Muutoksenhakulautakunnan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Jos tässä laissa tarkoitettua etuutta koskeva sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunnan tai vakuutusosoikeuden antama lainvoimainen päätös perustuu virheelliseen tai puutteelliseen selvitykseen taikka on ilmeisesti lain vastainen, vakuutusosoikeus voi rahaston tai asianosaisen vaatimuksesta poistaa päätöksen ja määrätä asian uudelleen käsiteltäväksi. Vakuutusosoikeuden on varattava asianosaisille tilaisuus tulla kuulluiksi ennen asian ratkaisemista.

Jos asiassa, jossa on kysymys evätyn edun myöntämisestä tai myönnetyn edun lisäämisestä, ilmenee uutta selvitystä, rahaston on tutkittava asia uudelleen. Rahasto voi aikaisemman lainvoimaisen päätöksen estämättä myöntää evätyn edun tai myöntää edun aikaisempaa suurempana.

Valiokunnan mietintö TyVM 6/2018 vp

Myös sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunta ja vakuutusosoikeus voivat menetellä vastaavasti muutoksenhakuasiaa käsitellessään. Päätökseen saa hakea muutosta siten kuin 22 §:ssä säädetään.

---

28 §

Oikeus tietojen saamiseen ja luovuttamiseen

Rahastolla ja tämän lain mukaisella muutoksenhakuelimellä on oikeus saada maksutta käsiteltävänä olevan asian ratkaisemista tai muuten tämän lain mukaisen tehtävän täytäntöönpanoa varten tarpeelliset tiedot:

---

4) oppilaitokselta ja opetusviranomaisilta.

Rahastolla on oikeus luovuttaa Kansaneläkelaitokselle, Eläketurvakeskukselle ja Finanssivalvonnalle tiedot aikuiskoulutustuen saajista sekä Finanssivalvonnalle rahaston valvontaa varten välttämättömät tiedot ammattitutkintostipendin saajista.

30 §

Rahoitus

Aikuiskoulutustuen ja muiden kuin valtion palveluksessa oleville myönnettävien ammattitutkintostipendien rahoituksesta vastaa työttömyysetuuksien rahoituksesta annetussa laissa tarkoitettu Työllisyysrahasto.

Yrittäjän aikuiskoulutustuen ja valtion palveluksessa oleville myönnettävien ammattitutkintostipendien rahoituksesta vastaa valtio.

31 a §

Työssäoloajan laskennassa käytettävän määrän korotus

Edellä 7 §:n 2 momentissa ja 15 §:n 3 momentissa mainittuja lukuja tarkistetaan vuosittain tammikuun alusta lukien työntekijän eläkelain 96 §:n 1 momentissa tarkoitettulla palkkakertomella.

Edellä 7 §:n 2 momentissa ja 15 §:n 3 momentissa mainitut luvut ovat vuoden 2007 tasossa.

Tämä laki tulee voimaan   päivänä   kuuta 20   .

Muussa laissa tai asetuksessa taikka valtioneuvoston tai ministeriön päätöksessä olevalla viitauksella aikuiskoulutustuesta annettuun lakiin tai Koulutusrahastosta annettuun lakiin tarkoitetaan tämän lain voimaantulon jälkeen viittausta aikuiskoulutusetuuksista annettuun lakiin.

3.

Laki

työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain (555/1998) 1 §:n 1 momentti, 2 §:n 2 momentti, 3 §:n 1 momentti, 4 §:n 2, 4 ja 5 momentti, 4 a §:n 2 momentti, 5 ja 7 §, 8 §:n 1 momentti, 3 luvun otsikko, 9—11, 11 a §, 13 §:n 3 momentti, 18 §:n 6 ja 7 momentti, 21 §, 21 a §:n 1—3 momentti, 21 b—21 d §, 21 e §:n 1 ja 4 momentti, 21 f §:n 2 momentti, 21 g, 22 ja 22 a §, 22 b §:n otsikko ja 1 momentti, 22 c ja d §, 22 e §:n 1 momentti, 22 f §:n 1 ja 2 momentti, 22 g §:n 1 momentti, 23 §:n 1 ja 2 momentti, 24 §:n 4 momentti, 24 b §:n 2 ja 3 momentti, 24 c §:n 1 momentti, 24 d §:n 1 momentti, 24 e §:n 1, 3 ja 4 momentti, 24 f ja 24 g §, 24 i §:n otsikko sekä 1 ja 2 momentti sekä 26 a, 26 d ja 26 e §,

sellaisina kuin niistä ovat 1 §:n 1 momentti laissa 1106/2016, 2 §:n 2 momentti laissa 1280/2000, 3 §:n 1 momentti ja 4 a §:n 2 momentti laissa 1026/2010, 4 §:n 2 momentti laissa 345/2009, 4 §:n 4 momentti ja 24 c §:n 1 momentti laissa 1301/2002, 4 §:n 5 momentti laissa 1049/2004, 5 § laissa 1136/2011, 7 §, 22 g §:n 1 momentti, 24 §:n 4 momentti, 24 d §:n 1 momentti ja 24 e §:n 1 momentti laissa 1352/2007, 8 §:n 1 momentti ja 23 §:n 1 ja 2 momentti laissa 1049/2014, 9 § laissa 973/2016, 10 § laeissa 1136/2011, 542/2012 ja 1141/2013, 11, 11 a ja 21 §, 21 a §:n 2 ja 3 momentti, 21 b §, 21 f §:n 2 momentti, 21 g, 22 ja 22 a §, 22 b §:n otsikko ja 1 momentti, 22 c ja d §, 22 e §:n 1 momentti, 22 f §:n 1 ja 2 momentti, 24 f § sekä 26 a, 26 d ja 26 e § laissa 542/2012, 13 §:n 3 momentti, 21 e §:n 1 ja 4 momentti, 24 b §:n 2 momentti, 24 e §:n 3 ja 4 momentti ja 24 i §:n otsikko sekä 1 ja 2 momentti laissa 1653/2015, 18 §:n 6 ja 7 momentti laissa 626/2012, 21 a §:n 1 momentti ja 24 b §:n 3 momentti laissa 970/2013, 21 c § laeissa 542/2012 ja 1653/2015 sekä 21 d ja 24 g § laeissa 542/2012 ja 970/2013, seuraavasti:

1 §

Lain tarkoitus

Työttömyysturvalain (1290/2002) mukaiset työttömyyspäivärahat ja vuorotteluvapaalain (1305/2002) mukaiset vuorottelukorvaukset rahoitetaan perusturvaosuutta vastaavalla valtionosuudella, tämän lain mukaisilla työttömyysvakuutusmaksuilla ja työttömyysturvan työnantajan omavastuumaksuilla (*omavastuumaksu*) sekä työttömyyskassalain (603/1984) mukaisilla jäsenmaksuilla siten kuin tässä laissa säädetään. Työeläkelainsäädännössä tarkoitetut työeläkelisät ja vakuutusmaksut, aikuiskoulutusetuuksista annetussa laissa (1276/2000) tarkoitetut aikuiskoulutusetuet muiden kuin yrittäjien osalta ja ammattitutkintostipendit muiden kuin valtion virka- tai työsuhteessa olevien henkilöiden osalta sekä palkkaturvalain (866/1998) ja merimiesten palkkaturvalain (1108/2000) mukainen palkkaturva rahoitetaan tämän lain mukaisilla maksuilla siten kuin tässä laissa säädetään.

— — — — —

Valiokunnan mietintö TyVM 6/2018 vp

2 §

Työttömyysvakuutusmaksut

Työttömyysvakuutusmaksut on määrättävä siten, että tässä laissa tarkoitettu Työllisyysrahasto voi suoriutua sen vastattavana olevien työttömyysetuuksien ja aikuiskoulutustuen rahoituksesta sekä 23 ja 24 §:ssä mainituista maksuosuuksien siirroista.

3 §

Suhdannepuskuri

Työllisyysrahastolla on maksuvalmiuden turvaamiseksi ja ennakoitavissa olevista kansantalouden suhdannevaihteluista johtuvien työttömyysvakuutusmaksujen muutosten tasaamiseksi rahaston varojen ja velkojen erotuksena muodostuva suhdannepuskuri, jonka varojen tai velkojen enimmäismäärää koskeva ennuste työttömyysvakuutusmaksuja määrättäessä voi olla enintään 5,0 prosenttiyksikön työttömyysastetta vastaavien menojen suuruinen.

---

4 §

Ansiopäivärahojen rahoitus

Lomautusajalta maksettuihin ansiopäivärahoihin, työttömyysturvalain 1 luvun 5 §:n 1 momentin 12 kohdassa tarkoitetun sääesteen ja 14 kohdassa tarkoitetun lomautukseen rinnastettavan syyn ajalta maksettuihin ansiopäivärahoihin ja mainitun lain 6 luvun 9 §:ssä tarkoitettuihin lisäpäiviin ei suoriteta valtionosuutta. Työllisyysrahaston osuutena maksetaan työttömyyskassalle näihin päivärahoihin 94,5 prosenttia menoista.

Muista kuin 2 momentissa tarkoitetuista ansiopäivärahoista maksetaan Työllisyysrahaston osuutena työttömyyskassalle kustakin ansiopäivärahasta maksetun ansiopäivärahan sekä 1 ja 3 momentin mukaisten määrien erotus.

Yrittäjäkassan maksamien etuuksien rahoituksesta, palkansaajakassan maksamien yrittäjäetuksien rahoituksesta, työttömyyskassan hallintokuluihin kohdistuvasta valtionosuudesta ja Työllisyysrahaston osuudesta sekä valtionosuuden ja Työllisyysrahaston osuuden maksamisesta säädetään työttömyyskassalaissa.

4 a §

Lisäpäivien rahoitus

Sosiaali- ja terveysministeriön asetuksella säädetään työttömyyskassan ja Työllisyysrahaston prosenttiosuudet 1 momentissa mainituin perustein.

Valiokunnan mietintö TyVM 6/2018 vp

5 §

Asuinmaan maksamien ansiopäivärahojen korvausten rahoitus

Työllisyysrahaston sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 883/2004 (*perusasetus*) 65 artiklan 6 ja 7 kohdan mukaisesti korvatut palkansaajankassan jäsenelle maksetut työttömyyspäivärahat rahoitetaan siten, että kustakin päivärahasta maksetaan valtionosuutena Työllisyysrahastolle työttömyysturvalain 6 luvun 1 §:n mukaista peruspäivärahaa vastaava määrä. Työllisyysrahasto rahoittaa työttömyyspäivärahasta peruspäivärahan määrän ylittävän osan.

7 §

Työllisyysrahaston rahoittamat etuudet

Työllisyysrahasto vastaa työntekijän eläkelain (395/2006) 182 §:ssä tarkoitetun vakuutusmaksun, valtion eläkelain (1295/2006) 133 §:n 2 momentissa tarkoitetun maksun, palkkaturvalain 31 §:n ja merimiesten palkkaturvalain 29 §:n mukaisen määrän suorittamisesta.

8 §

Peruspäivärahan rahoitus

Työllisyysrahasto maksaa sosiaali- ja terveysministeriön välityksellä Kansaneläkelaitokselle 23 §:ssä tarkoitetun osuuden työttömyysturvalain mukaisten peruspäivärahojen ja niihin liittyvien lapsikorotusten sekä korotusosien rahoitukseen. Muilta osin menot rahoitetaan Kansaneläkelaitokselle maksettavalla valtionosuudella.

---

3 luku

Työllisyysrahasto

9 §

Työllisyysrahasto

Työttömyysvakuutusmaksujen perintää ja työttömyysvakuutusmaksuilla rahoitettavien etuuksien rahoituksen järjestämistä varten on Työllisyysrahasto. Lisäksi Työllisyysrahaston tehtävänä on edistää työssä tarvittavia valmiuksia myöntämällä tukea ammatilliseen koulutukseen ja kehittämiseen.

Työllisyysrahaston ohjesääntö annetaan valtioneuvoston asetuksella. Rahaston hallintoneuvoston jäsenet nimittää valtioneuvosto työnantajien ja työntekijöiden edustavimpien keskusjärjestöjen ehdotuksesta. Hallintoneuvostossa on vähintään 10 ja enintään 18 jäsentä. Jäsenistä puolet edustaa työnantajia ja puolet työntekijöitä. Hallintoneuvosto valitsee keskuudestaan puheen-

Valiokunnan mietintö TyVM 6/2018 vp

johtajan ja varapuheenjohtajan, joista toisen tulee edustaa työnantajia ja toisen työntekijöitä edustavia jäseniä siten, että puheenjohtajuus on vuorovuosin työnantajien ja työntekijöiden edustajilla.

10 §

Työllisyysrahaston tehtävät

Työllisyysrahaston tehtävänä on:

- 1) rahoittaa 1 §:ssä tarkoitetut etuudet siltä osin kuin valtio ja yksittäiset työttömyyskassat eivät ole niistä vastuussa;
- 2) määrätä ja periä 2 §:ssä tarkoitetut työttömyysvakuutusmaksut ja valvoa tässä laissa säädettyjen työttömyysvakuutusmaksuihin liittyvien velvoitteiden täyttämistä;
- 3) määrätä ja periä 8 a luvussa säädetty omavastuumaksu;
- 4) hoitaa Työllisyysrahaston varoja tuottavasti ja turvaavasti siten, että rahaston maksuvalmius on turvattu sekä laatia rahaston varojen sijoittamista koskeva sijoitussuunnitelma, joka on rahaston sijoitustoiminnan laatuun nähden riittävä;
- 5) maksaa ja periä perusasetuksen 65 artiklan 6 ja 7 kohdan mukaiset korvaukset työttömyyskassan jäseninä olleille maksetuista työttömyyspäivärahoista;
- 6) koulutuksen korvaamisesta annetun lain (1140/2013) mukaisten korvausten toimeenpano;
- 7) aikuiskoulutusetuuksista annetun lain mukaisten aikuiskoulutustuen ja ammattitutkintostipendien myöntäminen.

Työllisyysrahastolla on oikeus ottaa lainoja velvoitteittensa täyttämiseksi. Jos Työllisyysrahaston velat ylittävät sen varat, valtioneuvostolla on oikeus vastavakuuksia vaatimatta antaa valtion omavelkaisia takauksia Työllisyysrahaston ottamien lainojen ja niissä sovittujen ehtojen täyttämisen vakuudeksi. Valtioneuvosto voi asettaa ehtoja antamilleen takauksille. Maksuvalmiutensa turvaamiseksi Työllisyysrahasto voi ottaa lainaa Finanssivalvonnan suostumuksella.

11 §

Työllisyysrahaston valvonta

Työllisyysrahastoa valvoo Finanssivalvonta. Rahastolla on oltava sen toiminnan laatuun ja laajuuteen nähden riittävä sisäinen valvonta ja riittävät riskienhallintajärjestelmät. Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä rahaston sijoitussuunnitelmasta, sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä.

11 a §

Sosiaali- ja terveysministeriön oikeus saada tietoja ja tarkastaa toimintaa

Sosiaali- ja terveysministeriöllä on oikeus salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä saada kohtuullisessa ajassa maksutta kirjallinen selvitys Työllisyysrahaston toiminnasta. Työllisyysrahaston on toimitettava vuosittain kahden kuukauden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamisesta sosiaali- ja terveysministeriölle kertomus toiminnastaan ja tilas-

Valiokunnan mietintö TyVM 6/2018 vp

taan sekä selvitys työttömyysvakuutusmaksujen määräämisessä ja perinnässä esiin tulleista seikoista ja toimenpiteistä, joihin havaintojen johdosta on ryhdytty.

13 §

Vakuutusmaksuvelvollisuus työskentelystä ulkomailla

Työllisyysrahasto voi työnantajan hakemuksesta päättää, ettei 2 momentissa tarkoitettua työntekijästä tarvitse enää maksaa työttömyysvakuutusmaksua. Edellytyksenä päätökselle on, että työskentely ulkomailla ei ole enää tilapäistä ja työskentely ulkomailla on jatkunut yli kaksi vuotta. Päätöstä sovelletaan sen lainvoimaiseksi tuloa seuraavan kalenterivuoden alusta.

18 §

Työttömyysvakuutusmaksujen määrä

Työnantajan työttömyysvakuutusmaksun ja palkansaajan työttömyysvakuutusmaksun maksuprosentit säädetään kalenterivuodeksi kerrallaan. Työllisyysrahaston tulee tehdä seuraavan vuoden maksuja koskeva esitys sosiaali- ja terveysministeriölle elokuun loppuun mennessä.

Työllisyysrahaston tulee toimittaa arvio seuraavan vuoden ansioturvamenoista, valtion rahoitusosuuden määrästä sekä seuraavan vuoden maksuprosenteista sosiaali- ja terveysministeriölle viimeistään kunkin vuoden toukokuun 15 päivänä.

21 §

Maksujen perintä

Työllisyysrahasto määrää ja perii työnantajalta työnantajan työttömyysvakuutusmaksun ja palkansaajan työttömyysvakuutusmaksun 19 a §:n mukaisen palkkasumman perusteella. Työnantaja vastaa myös palkansaajan työttömyysvakuutusmaksun suorittamisesta Työllisyysrahastolle.

21 a §

Ennakon määrääminen ja muuttaminen

Työllisyysrahastolla on oikeus määrätä työttömyysvakuutusmaksun ennakko työnantajaa kuulematta siten, että ennakko perustuu työnantajan kuluvan ja edellisten vuosien työttömyysvakuutusmaksujen perusteena oleviin palkkasummiin, 22 ja 22 a §:n nojalla saatuihin palkkatietoihin, yleiseen palkkakehitykseen ja työnantajan ilmoittamiin tietoihin. Ennakon on vastattava mahdollisimman tarkoin maksuvelvollisen työnantajan ja palkansaajan 18 §:ssä säädettyä maksuvelvollisuuden lopullista määrää.

Työllisyysrahasto voi muuttaa määrättyä ennakkoa omasta aloitteestaan työnantajaa kuulematta tai työnantajan vaatimuksesta. Työnantajan on haettava ennakon alentamista ennen vakuutusvuoden loppua. Liikaa maksettu ennakko on viipymättä palautettava.

Valiokunnan mietintö TyVM 6/2018 vp

Työllisyysrahasto poistaa aiheettoman ennakon joko omasta aloitteestaan työnantajaa kuulematta tai työnantajan vaatimuksesta viimeistään ennen lopullisen työttömyysvakuutusmaksun määräämistä.

---

21 b §

Työnantajan velvollisuus ilmoittaa palkkasumma

Työnantajan on ilmoitettava Työllisyysrahastolle vakuutusvuonna maksamistaan palkoista vakuutusvuotta seuraavan kalenterivuoden tammikuun loppuun mennessä. Ilmoitusta ei tarvitse antaa, jos työnantaja ei ole maksanut vakuutusvuonna palkkoja eikä ennakkoa ole määrätty.

Työnantajalla on velvollisuus antaa 1 momentissa tarkoitettu ilmoitus myös Työllisyysrahaston vaatimuksesta.

Työllisyysrahasto voi perustellusta syystä työnantajan pyynnöstä pidentää määräaikaan antaa ilmoitus. Päätökseen ei saa hakea muutosta.

21 c §

Työttömyysvakuutusmaksun määrääminen

Työllisyysrahasto määrää työttömyysvakuutusmaksun kalenterivuositain vakuutusvuotta seuraavan lokakuun loppuun mennessä. Työnantajan toiminnan lakatessa Työllisyysrahasto voi määrätä työttömyysvakuutusmaksun kesken vakuutusvuoden. Jos vakuutusvuodelta määrättävä työttömyysvakuutusmaksu on suurempi kuin peritty ennakko, Työllisyysrahasto perii työnantajalta työttömyysvakuutusmaksun ja perityn ennakon välisen erotuksen. Jos työttömyysvakuutusmaksu on pienempi kuin peritty ennakko, Työllisyysrahasto maksaa työnantajalle työttömyysvakuutusmaksun ja perityn ennakon välisen erotuksen.

Työllisyysrahasto antaa työttömyysvakuutusmaksusta valituskelpoisen päätöksen, josta käy ilmi vakuutusvuoden palkkasumma ja sen perusteella määräytyvä työttömyysvakuutusmaksu, vakuutuskaudelta maksettu ennakko sekä 1 momentissa tarkoitettu työnantajalle määrätty tasausmaksu tai työnantajalle maksettava ennakonpalautus. Päätöstä ei tarvitse perustella hallintolaissa säädetyllä tavalla, jos siinä ei poiketa työnantajan ilmoittamasta palkkasummasta.

Jos työttömyysvakuutusmaksu on jäänyt määräämättä, Työllisyysrahasto määrää puuttuvan työttömyysvakuutusmaksun maksettavaksi. Päätös on tehtävä kolmen vuoden kuluessa vakuutusvuoden päättymistä seuraavan vuoden alusta.

Työllisyysrahasto voi määrätä työttömyysvakuutusmaksun ennen yritystoiminnassa tapahtunutta järjestelyä valinnee tilanteen mukaan, jos järjestelyn ilmeisenä tarkoituksena on ollut kiertää työttömyysvakuutusmaksua koskevia säännöksiä. Yritystoiminnassa järjestelyjä tehneen työnantajan on esitettävä selvitys siitä, että järjestelyyn ei ole ryhdytty siinä tarkoituksessa, että yritys vapautuisi työttömyysvakuutusmaksusta. Pyytäessään selvitystä yrityksessä tapahtuneesta järjestelystä Työllisyysrahaston on ilmoitettava työnantajalle, että selvityksen antamatta jättäminen ei estä maksun määräämistä.

Valiokunnan mietintö TyVM 6/2018 vp

21 d §

Työttömyysvakuutusmaksun määrääminen arvioimalla

Työllisyysrahasto voi määrätä 18 §:n mukaisen työnantajan ja palkansaajan työttömyysvakuutusmaksun arvioimalla, jos työnantaja ei ole ilmoittanut palkkasummaa 21 b §:n mukaisesti tai jos työnantajan ilmoittama palkkasumma on liian pieni käytettäessä perusteena Työllisyysrahaston 22 tai 22 a §:n perusteella saamia ja sen käytössä olevia muita, työnantajan palkanmaksua ja muuta toimintaa koskevia tietoja.

Työllisyysrahaston on ilmoitettava työnantajalle arviomaksun määrä ja sen perusteet. Työnantajalle on annettava tilaisuus selvityksen antamiseen ennen arviomaksun määräämistä. Selvityksen antamatta jättäminen ei estä arviomaksun määräämistä.

Työllisyysrahasto antaa arviomaksusta valituskelpoisen päätöksen, josta käy ilmi arviomaksun määrä ja sen määräytymisperusteet. Siltä osin kuin päätöksessä poiketaan työnantajan 2 momentin perusteella antamasta selvityksestä, päätös on perusteltava hallintolaissa säädettyllä tavalla.

21 e §

Työttömyysvakuutusmaksun ja ennakonpalautuksen korko

Työllisyysrahasto perii 21 c §:ssä tarkoitetusta työttömyysvakuutusmaksusta ja 21 d §:ssä tarkoitetusta arviomaksusta korkoa ja maksaa 21 c §:ssä pykälässä tarkoitetulle ennakonpalautukselle korkoa. Koron suuruus on korkolain (633/1982) 12 §:ssä tarkoitettu kutakin kalenterivuotta edeltävän puolivuotiskauden viitekorko vähennettynä kahdella prosenttiyksiköllä, kuitenkin vähintään 0,5 prosenttia. Siltä osin kuin työttömyysvakuutusmaksu tai arviomaksu ylittää 1 000 euroa, maksun korko on kuitenkin viitekorko lisättyinä kahdella prosenttiyksiköllä.

Jos työnantajalta on peritty työttömyysvakuutusmaksua liian vähän ja virheellinen perintä johtuu Työllisyysrahaston kirjoitusvirheestä, laskuvirheestä tai muusta niihin verrattavasta erehdyksestä tai jos työttömyysvakuutusmaksun koron määrääminen on muutoin kohtuutonta, Työllisyysrahasto voi jättää työttömyysvakuutusmaksun koron määräämättä.

21 f §

Pienin perittävä ja palautettava määrä

Jos työttömyysvakuutusmaksua on Työllisyysrahaston tai työnantajan laskuvirheen tai muun erehdyksen johdosta taikka muusta syystä peritty vähemmän tai palautettu enemmän kuin mitä olisi pitänyt ja erotus on 1 momentissa säädettyä määrää pienempi, se jätetään perimättä. Perimiseen voidaan kuitenkin ryhtyä, jos saman maksuvelvollisen virheellisiä suorituksia on ollut useita tai perimiseen on muutoin erityistä aihetta.

Valiokunnan mietintö TyVM 6/2018 vp

21 g §

Työttömyysvakuutusmaksujen perintään liittyvä tarkastusoikeus

Työllisyysrahastolla on oikeus tarkastaa työnantajan asiakirjoista 21 b §:n, 21 c §:n 4 momentin, 22 §:n 1 momentin 3 kohdan, 24 §:n 4 momentin ja 24 c §:n mukaisen tietojenantovelvollisuuden piiriin kuuluvien tietojen oikeellisuus.

Työllisyysrahastolla on oikeus saada poliisilta ja muilta viranomaisilta virka-apua edellä tarkoitettujen tietojen saamiseksi.

22 §

Työllisyysrahaston oikeus tietojen saamiseen

Työllisyysrahastolla on salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä oikeus saada työttömyysvakuutusmaksun määräämistä, perintää ja valvontaa varten:

1) väestörekisteriviranomaisilta henkilötunnuksen perusteella yksilöityjen työnantajien nimeä, osoitetta, henkilötunnuksen muuttumista ja kuolemaa koskevat tiedot;

2) Eläketurvakeskukselta ja työeläkelaitoksilta työnantajakohtaisesti tiedot maksetuista palkoista ja tiedot yrittäjän eläkelain tai maatalousyrittäjän eläkelain mukaisesti vakuutetuista henkilöistä ja ajanjaksoista, joina henkilöt ovat vakuutettuja mainittujen lakien mukaisesti sekä henkilöille näinä ajanjaksoina maksetuista palkoista sekä palkkaa maksaneiden työnantajien yksilöintitiedot;

3) tarpeelliset tiedot työnantajalta;

4) välttämättömät tiedot viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain (621/1999) 4 §:n 1 momentin 1—7 kohdassa tarkoitettulta viranomaiselta sekä 2 momentissa tarkoitettulta yhteisöltä ja laitokselta silloin, kun viimeksi mainituilla on tai voi olla tietoja työttömyysvakuutusmaksun määräämiseen, perintään tai valvontaan liittyvistä seikoista.

Työllisyysrahaston tulee hävittää 1 momentin nojalla saamansa tiedot heti, kun ne eivät ole tarpeen 10 §:ssä tarkoitettujen tehtävien suorittamista varten.

22 a §

Työllisyysrahaston oikeus tietojensaamiseen Verohallinnolta

Työllisyysrahastolla on oikeus saada salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä Verohallinnolta työttömyysvakuutusmaksun määräämistä, perintää ja valvontaa varten tarpeelliset:

1) työnantajien yksilöintitiedot;

2) tiedot työnantajan ilmoittamista työnantajasuorituksista;

3) suorituksensaajittain syntymävuodella yksilöidyt tiedot työnantajan verotusta varten ilmoittamista maksetuista palkoista ja niihin rinnastettavista suorituksista sekä palkansaajalta pidätyistä veroista ja pakollisista vakuutusmaksuista.

Työllisyysrahastolla on salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä oikeus pyynnöstä saada Verohallinnolta yksilöidyistä suorituksensaajista ja työnanta-

Valiokunnan mietintö TyVM 6/2018 vp

jista 1 momentissa tarkoitettuja tietoja vastaavat, käsiteltävänä olevan asian ratkaisemista varten välttämättömät tiedot suorituksensaajittain yksilöityinä.

Työllisyysrahastolla on oikeus saada salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä Verohallinnolta työnantajiin kohdistuneita verotarkastuksia koskevat työttömyysvakuutusmaksun määräämistä, perintää ja valvontaa varten tarpeelliset:

1) työnantajan yksilöintitiedot;

2) työnantajan Verohallinnolle verotusta varten ilmoittamat, palkanmaksua koskevat tiedot ja verotarkastuksessa havaitut palkanmaksuun liittyvien työnantajavelvollisuuksien laiminlyöntiä koskevat tiedot.

Työllisyysrahaston tulee hävittää 1—3 momentin nojalla saamansa tiedot heti, kun ne eivät ole tarpeen 10 §:ssä tarkoitettujen tehtävien suorittamista varten.

22 b §

Työllisyysrahaston oikeus tietojen oma-aloitteiseen luovuttamiseen

Työllisyysrahastolla on oikeus sen lisäksi, mitä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetussa laissa säädetään, salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä antaa omasta aloitteestaan palkkasumma- ja työttömyysvakuutusmaksutietoja työttömyysvakuutusmaksuvelvollista työnantajaa koskevine tunnistetietoineen:

1) lakisääteisen tapaturmavakuutuksen toimeenpanosta huolehtivalle vakuutuslaitokselle ja Tapaturmavakuutuslaitosten liitolle niiden laissa säädettyjen tapaturmavakuutusta koskevien tehtävien hoitamiseksi, jos on syytä epäillä, että laissa vakuuttamis- tai maksuvelvolliseksi säädetty työnantaja tai muu maksuvelvollinen ei ole täyttänyt lakiin perustuvaa vakuuttamisvelvollisuuttaan tai lakiin perustuvaa maksuvelvollisuuttaan taikka velvollisuuttaan antaa tapaturmavakuutusmaksun määräämiseksi ja perimiseksi tarvittavia tietoja;

2) Eläketurvakeskukselle ja lakisääteistä vakuutusta toimeenpanevalle eläkelaitokselle sille laissa säädettyjen tehtävien hoitamiseksi, jos on syytä epäillä, että laissa vakuuttamisvelvolliseksi säädetty työnantaja tai muu vakuuttamisvelvollinen ei ole täyttänyt lakiin perustuvaa vakuuttamis- tai maksuvelvollisuuttaan;

3) Verohallinnolle, jos tiedot ovat välttämättömiä sille enakkoperintälaissa säädetyn valvontavelvollisuuden täyttämiseksi silloin, jos on syytä epäillä, että työnantaja ei ole täyttänyt enakkopidätysvelvollisuuttaan.

---

22 c §

Tietojen yhdistäminen

Työllisyysrahastolla on oikeus yhdistää ja käsitellä 22 ja 22 a §:ssä tarkoitettuja henkilötietoja 4, 5 ja 6 luvuissa säädetyn työttömyysvakuutusmaksun sekä 8 a luvussa säädetyn omavastuumaksun määräämistä ja perimistä varten. Yhdistettyjä tietoja voidaan säilyttää siihen asti, kunnes Työllisyysrahaston edellä mainitut tehtävät on suoritettu. Yhdistettyjä tietoja ei saa luovuttaa edelleen.

Valiokunnan mietintö TyVM 6/2018 vp

22 d §

Tietojen maksuttomuus

Työllisyysrahastolla on oikeus saada maksutta tässä luvussa tarkoitettut tiedot. Jos tiedot tarvitaan määrättyssä muodossa ja siitä aiheutuu tietojen luovuttajalle olennaisia lisäkustannuksia, tietojen luovutuksesta aiheutuvat kustannukset on kuitenkin korvattava.

22 e §

Tekninen käyttöyhteys

Työllisyysrahastolla on oikeus saada 22 ja 22 a §:ssä sekä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 29 §:n 3 momentissa tarkoitettut tiedot teknisen käyttöyhteyden avulla.

---

22 f §

Asiakirjojen ja toiminnan julkisuus

Viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia sovelletaan Työllisyysrahaston tämän lain toimeenpanoon liittyvien asiakirjojen ja toiminnan julkisuuteen siltä osin kuin mainitun lain 4 §:n 2 momentissa säädetään.

Tässä laissa säädettyjä tai tämän lain toimeenpanoon liittyviä tehtäviä hoidettaessa saatujen ja laadittujen asiakirjojen ja niihin sisältyvien tietojen salassapitovelvollisuuteen sekä näiden tehtävien hoidossa saatuja tietoja koskevaan vaitiolovelvollisuuteen ja hyväksikäyttökieltoon sovelletaan Työllisyysrahastossa viranomaisten toiminnan julkisuudesta annetun lain 22—24 ja 35 §:ää myös silloin, kun kysymys ei ole mainitun lain 4 §:n 2 momentissa tarkoitettun julkisen vallan käyttöön kuuluvaa tehtävää varten laadituista tai saaduista asiakirjoista ja tiedoista. Tietojen luovuttamisesta on tällöin soveltuvin osin voimassa, mitä mainitun lain 7 luvussa säädetään.

---

22 g §

Tekninen käyttöyhteys

Vakuutuslaitoksella, Valtiokonttorilla, Tapaturmavakuutuslaitosten liitolla sekä 22 b §:n 1 momentissa, 24 d §:ssä ja 24 e §:n 1 ja 3 momentissa mainituilla on sen lisäksi, mitä viranomais-
ten toiminnan julkisuudesta annetun lain 29 §:n 3 momentissa säädetään, oikeus antaa Työllisyys-
rahastolle teknisen käyttöyhteyden avulla tiedot, jotka sillä on tämän lain nojalla oikeus saada.

Valiokunnan mietintö TyVM 6/2018 vp

23 §

Perusturvaan tilittävä työttömyysvakuutusmaksukertymä

Työllisyysrahasto tilittää sosiaali- ja terveysministeriön välityksellä palkansaajan työttömyysvakuutusmaksun kertymästä Kansaneläkelaitokselle työttömyysturvan peruspäivärahan rahoitukseen määrän, joka keskimäärin vastaa työttömyyskassoihin kuulumattomien työntekijöiden palkansaajan työttömyysvakuutusmaksuista kertyvää määrää. Vuosittain tilittävän määrän vahvistaa sosiaali- ja terveysministeriö pyydettyään lausunnon Työllisyysrahastolta.

Edellä 1 momentissa tarkoitetun määrän lisäksi Työllisyysrahasto tilittää Kansaneläkelaitokselle peruspäivärahan rahoitukseen vuosittain 50 300 000 euroa.

---

24 §

Maksuvelvollisuus

Jos yrityksessä tapahtuneen järjestelyn ilmeisenä tarkoituksena on ollut kiertää omavastuumaksua koskevia säännöksiä, Työllisyysrahasto voi määrätä maksun ennen mainittua järjestelyä vallinneen tilanteen mukaan. Yrityksessä järjestelyjä tehneen työnantajan on esitettävä selvitys siitä, että järjestelyyn ei ole ryhdytty siinä tarkoituksessa, että yritys vapautuisi omavastuumaksusta. Jos tällaista selvitystä ei esitetä, Työllisyysrahaston on määrättävä maksu. Pyytäessään selvitystä yrityksessä tapahtuneesta järjestelystä Työllisyysrahaston on ilmoitettava työnantajalle, että selvityksen antamatta jättäminen ei estä maksun määräämistä.

24 b §

Omavastuumaksun periminen ja palauttaminen

Työllisyysrahasto palauttaa työnantajalle hakemuksesta sen osan lisäpäivien omavastuumaksusta, jota koskeva osa jää käyttämättä, jos:

1) työnantaja on tehnyt irtisanomansa lisäpäiviin oikeutetun henkilön kanssa toistaiseksi voimassa olevan työsopimuksen tai kutsunut lisäpäiviin oikeutetun henkilön takaisin työhön ja työntekijä on ollut sanotussa työssä vähintään vuoden; jos työnantaja irtisanoo tai lomauttaa työntekijän uudelleen, peritään omavastuumaksu heti työttömyyden alkaessa sen estämättä, mitä 24 §:n 2 momentin 1 kohdassa säädetään; tai

2) työnantajan irtisanoma tai lomauttama henkilö on saanut vähintään vuoden ajan työnantajan järjestämän ja rahoittaman lisäeläkevakuutuksen perusteella vähintään 65 vuoden ikään saakka jatkuvaa vapaaehtoista lisäeläkettä tai muuta siihen rinnastettavaa etuutta taikka lisäeläkkeen eläkesovituksessa huomioon otettavaa eläkettä, minkä vuoksi henkilöllä ei ole oikeutta työttömyysetuuteen tai työttömyysetuus maksetaan vähennettynä.

Työllisyysrahasto voi jättää omavastuumaksun perimättä, jos määrä on vähäinen. Työllisyysrahasto voi myös jättää omavastuumaksun osittain perimättä, jos työnantajan taloudellinen tilan-

Valiokunnan mietintö TyVM 6/2018 vp

ne on omavastuumaksun perusteena olevan irtisanomisen jälkeen merkittävästi heikentynyt ja omavastuumaksujen täysimääräisen periminen vaarantaisi työnantajan toiminnan jatkumisen.

24 c §

Omavastuumaksua koskeva päätös

Työllisyysrahasto antaa omavastuumaksun määrästä, palauttamisesta ja omavastuumaksun perimättä jättämisestä työnantajalle kirjallisen päätöksen. Ennen päätöksen antamista Työllisyysrahaston tulee varata työnantajalle mahdollisuus esittää kirjallinen pyyntö omavastuumaksusta vapauttamiseksi sekä mahdollinen omavastuumaksusta vapauttamiseen liittyvä selvitys. Työntekijältä voidaan pyytää selvitys työsuhteen päättymisen syystä, mikäli tämä on asian ratkaisemiseksi tarpeen.

---

24 d

Oikeus tietojen saamiseen

Työllisyysrahastolla ja tämän lain mukaisella muutoksenhakuelimellä on oikeus saada salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia koskevien rajoitusten estämättä maksutta 24 §:ssä säädetyn maksuvelvollisuuden ratkaisemista ja toimeenpanoa varten työnantajaa ja työntekijää koskevat välttämättömät tiedot:

- 1) valtion ja kunnan viranomaiselta sekä muulta julkisoikeudelliselta yhteisöltä;
  - 2) Eläketurvakeskukselta, eläke- ja vakuutuslaitokselta sekä eläkesäätiöltä;
  - 3) työttömyyskassalta ja työpaikkakassalta; sekä
  - 4) työnantajalta.
-

24 e §

Velvollisuus tietojen antamiseen

Työttömyyskassoilla ja Kansaneläkelaitoksella on velvollisuus ilmoittaa salassapitosäännösten ja muiden tiedon saantia ja luovutusta koskevien rajoitusten estämättä maksutta Työllisyysrahastolle seuraavat tiedot 24 §:ssä tarkoitettusta henkilöstä:

- 1) työntekijää koskevat yksilöintitiedot;
  - 2) tiedot työssäoloehtoon luetuista työsuhteista ja niitä koskevat työnantajien yksilöintitiedot;
  - 3) työttömyyspäivärahaa koskevat tiedot; sekä
  - 4) muut tiedot, jotka ovat välttämättömiä 24 §:ssä säädetyn maksuvelvollisuuden ratkaisemiseksi ja toimeenpanemiseksi.
-

Finanssivalvonnan ja Kansaneläkelaitoksen on annettava Työllisyysrahastolle salassapitosäännösten ja muiden tiedon luovuttamista koskevien rajoitusten estämättä:

Valiokunnan mietintö TyVM 6/2018 vp

1) huhtikuun ja lokakuun loppuun mennessä henkilötunnus, työttömyyskassan numero ja tieto ensimmäisestä lisäpäivästä niistä henkilöistä, joiden oikeus lisäpäiviin on alkanut edeltäneiden kuuden kuukauden aikana; ja

2) huhtikuun loppuun mennessä henkilötunnus ja työttömyyskassan numero niistä edellisen kalenterivuoden aikana 63 vuotta täyttäneistä henkilöistä, jotka ovat saaneet työttömyyspäivärahaa 63 vuotta täytettyään ja joiden oikeus työttömyysturvalain mukaisiin lisäpäiviin ei ole alkanut ennen 63 vuoden täyttämistä.

Työllisyysrahastolla on oikeus yhdistää ja käyttää tässä pykälässä tarkoitettuja tietoja sille 10 §:n 1 momentin 3 kohdassa säädetyn tehtävän hoitamista varten. Yhdistettyjä tietoja voidaan säilyttää siihen asti, kun edellä mainittu tehtävä on suoritettu. Yhdistettyjä tietoja ei saa luovuttaa edelleen.

24 f §

Oikaisuvaatimus Työllisyysrahastolle

Työllisyysrahaston päätökseen työttömyysvakuutusmaksun määrästä saa vaatia oikaisua Työllisyysrahastolta siten kuin hallintolaissa säädetään. Hallintolain 49 c §:ssä säädetystä poiketen oikaisuvaatimus on kuitenkin tehtävä viiden vuoden kuluessa sitä seuranneen kalenterivuoden alusta, jona päätös on tehty.

24 g §

Muutoksenhakuoikeus

Työllisyysrahaston päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta valittamalla sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakuntaan, ja sosiaaliturva-asioiden muutoksenhakulautakunnan päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta valittamalla vakuutusoikeyteen. Vakuutusoikeyden päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Työllisyysrahaston päätöstä on muutoksenhausta huolimatta noudatettava.

Työllisyysrahaston päätökseen työttömyysvakuutusmaksun määrästä ei saa hakea muutosta valittamalla ennen kuin päätöstä on pyydetty oikaistavaksi Työllisyysrahastolta 24 f §:n perusteella. Työllisyysrahaston 24 f §:n nojalla antamaan päätökseen saa hakea muutosta siten kuin 1 momentissa säädetään.

Muutoksenhaussa Työllisyysrahaston antamaan päätökseen noudatetaan soveltuvin osin, mitä työttömyysturvalain 12 luvun 1 §:n 2 momentissa sekä 4 ja 5—7 §:ssä säädetään. Lisäksi muutoksenhaussa Työllisyysrahaston tämän lain 24 c §:n perusteella antamaan päätökseen noudatetaan mitä työttömyysturvalain 12 luvun 8 §:ssä säädetään.

24 i §

Työllisyysrahaston oikeus oikaista työttömyysvakuutusmaksua

Jos työnantajalta on peritty liikaa työttömyysvakuutusmaksua, työttömyysvakuutusmaksun korkoa, arviomaksun korkoa tai palautuskorkoa Työllisyysrahasto voi oikaista työttömyysvakuutusmaksua työnantajan hyväksi.

Valiokunnan mietintö TyVM 6/2018 vp

Työllisyysrahasto voi oikaista työttömyysvakuutusmaksua, työttömyysvakuutusmaksun korkoa, arviomaksun korkoa ja palautuskorkoa työnantajan vahingoksi, jos virhe johtuu Työllisyysrahaston kirjoitusvirheestä, laskuvirheestä tai muusta niihin verrattavasta erehdyksestä. Työllisyysrahasto voi oikaista työttömyysvakuutusmaksua työnantajaa kuultuaan myös silloin, jos työnantaja ei ole antanut palkkasummailmoitusta, palkkasummailmoitus tai muu työnantajan antama tieto on puutteellinen tai virheellinen taikka työnantaja on muuten laiminlyönyt ilmoittamisvelvollisuutensa.

---

26 a §

Työttömyysvakuutusrekisteri

Työllisyysrahasto pitää sille tässä laissa säädettyjen työttömyysvakuutusmaksuja koskevien asioiden hoitoa varten työttömyysvakuutusrekisteriä. Jollei tässä laissa toisin säädetä, rekisteriin talletettujen henkilötietojen salassapitoon ja luovuttamiseen sovelletaan viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettua lakia sekä muuhun henkilötietojen käsittelyyn henkilötietolakia (523/1999).

26 d §

Asiakirjojen säilyttäminen

Työllisyysrahaston on säilytettävä tämän lain mukaisten etuuksien rahoituksen järjestämiseen, työttömyysvakuutusmaksuihin ja omavastuumaksuihin liittyvät asiakirjat siten kuin arkistolaisissa (831/1994) säädetään. Jos arkistolaitos ei ole määrännyt säilytettäväksi edellä tarkoitettuja asiakirjoja pysyvästi, Työllisyysrahaston on säilytettävä:

- 1) työttömyysvakuutusmaksujen määräämisen kannalta tarpeelliset asiakirjat 10 vuotta vakuutusvuotta seuraavan vuoden alusta lukien;
- 2) omavastuumaksun määräämisen kannalta tarpeelliset asiakirjat sen vuoden loppuun, jona tämän lain 24 §:ssä tarkoitettu henkilö täyttää 75 vuotta;
- 3) työttömyysvakuutusmaksujen ja omavastuumaksujen perinnän kannalta tarpeelliset asiakirjat perinnän päättymiseen ja viisi sen jälkeistä kalenterivuotta;
- 4) valitusasiaa koskevat asiakirjat 10 vuotta, jollei niitä ole 1—3 kohdan mukaan säilytettävä tätä pidempää aikaa;
- 5) työttömyysvakuutusrekisteriin merkityt, henkilötietoja koskevat tiedot 5 vuotta, jollei niitä 1—4 kohdasta johtuen ole säilytettävä tätä pidempää aikaa.

Työllisyysrahaston tulee hävittää asiakirjat ja työttömyysvakuutusrekisteriin merkityt henkilötiedot 1 momentissa säädetyn säilytysajan kuluttua.

26 e §

Työllisyysrahaston päätöksen antaminen tiedoksi

Työllisyysrahaston päätös annetaan tiedoksi maksuvelvolliselle työnantajalle siten kuin hallintolain 59 §:ssä säädetään. Tiedoksianto on kuitenkin toimitettava työnantajan lailliselle edustajal-

Valiokunnan mietintö TyVM 6/2018 vp

le tai valtuutetulle, jos työnantajan puolesta työttömyysvakuutusmaksuasioita hoitava edustaja tai valtuutettu on ilmoitettu asianhoitajaksi Työllisyysrahaston asiakasrekisteriin.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Tämän lain 3 §:n 1 momentti tulee kuitenkin voimaan vasta 1 päivänä tammikuuta 2020.

Muussa laissa tai asetuksessa taikka valtioneuvoston tai ministeriön päätöksessä olevalla viittaauksella työttömyysvakuutusrahastoon tai Koulutusrahastoon tarkoitetaan tämän lain voimaantulon jälkeen viittausta Työllisyysrahastoon.

Koulutusrahaston tämän lain voimaan tullessa vireillä olevat asiat, tehdyt sopimukset ja sitoumukset samoin kuin niistä johtuvat oikeudet ja velvollisuudet siirtyvät Työllisyysrahastolle.

4.

Laki

työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain ~~väliaikaisesti muutetun~~ 3 §:n **väliaikaisesti muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan työttömyysetuuksien rahoituksesta annetun lain (555/1998) 3 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on laissa 973/2016, seuraavasti:

3 §

Suhdannepuskuri

Työllisyysrahastolla on maksuvalmiuden turvaamiseksi ja ennakoitavissa olevista kansantalouden suhdannevaihteluista johtuvien työttömyysvakuutusmaksujen muutosten tasaamiseksi rahaston varojen ja velkojen erotuksena muodostuva suhdannepuskuri, jonka varojen tai velkojen enimmäismäärää koskeva ennuste työttömyysvakuutusmaksuja määrättäessä voi olla enintään 7,0 prosenttiyksikön työttömyysastetta vastaavien menojen suuruinen.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 **ja on voimassa vuoden 2019 loppuun.**

Valiokunnan mietintö TyVM 6/2018 vp

Helsingissä 23.5.2018

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Tarja Filatov sd
varapuheenjohtaja Heli Järvinen vihr
jäsen Reijo Hongisto sin
jäsen Anna Kontula vas
jäsen Jaana Laitinen-Pesola kok
jäsen Rami Lehto ps
jäsen Arto Pirttilahti kesk
jäsen Juha Rehula kesk
jäsen Eero Suutari kok
jäsen Martti Talja kesk
jäsen Juhana Vartiainen kok
varajäsen Petri Honkonen kesk
varajäsen Antero Laukkanen kd

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Maiju Tuominen.